
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w 1993 r. : Sprawozdanie z działalności Wydziałów : Wydział I językoznawstwa i historii literatury

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 56, 57-58

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

się do Zarządu z uprzejmym apelem o zachowanie tej ponad 80 lat liczącej tradycji.

2. Druga propozycja dotyczy przywrócenia statusu członków zagranicznych. W roku 1952 mieliśmy ich jeszcze 38, głównie na Wydziale III. Chyba już nikt z nich nie żyje. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej w piśmie z dnia 22 września 1992 r. zwrócił się do Zarządu z propozycją reaktywowania kategorii członków zagranicznych. Powołana przez Zarząd Komisja Statutowa pod przewodnictwem Jacka Kudrewicza z udziałem Juliusza Bardacha i Oktawiusza Jurewicza na posiedzeniu w dniu 26 listopada 1992 r. przygotowała niezbędne zmiany statutu, które miały być uchwalone na Ogólnym Zebraniu Administracyjnym w dniu 5 marca 1993 r. Na tym zebraniu przyjęto tylko pierwszą poprawkę do statutu, stwierdzającą, że reaktywowane w roku 1981 Towarzystwo Naukowe Warszawskie jest dawnym towarzystwem o tej samej nazwie i na tym głosowanie zakończono. Komisja Rewizyjna proponuje przywrócenie kategorii członków zagranicznych.

4. Sprawozdania z działalności Wydziałów

Wydział I językoznawstwa i historii literatury

Przewodnicząca: Hanna Popowska-Taborska (czł. zw.)

Sekretarz: Alina Brodzka (czł. zw.)

Odbyły się następujące posiedzenia naukowe:

18 I – Janusz Siatkowski: Wawrzyniec Puttkamer – rodowód i pochodzenie nazwiska

15 II – Janina Kulczycka-Saloni: Dygasiński – teoretyk i praktyk samouctwa

15 III – Marian Jurkowski: Rodzaj gramatyczny a pogląd na świat

5 IV – Jerzy Axer: Latinitas jako składnik polskiej tożsamości kulturowej

17 V – Alicja Nagórko: Z problemów etnolingwistyki – jak porównywać języki i kultury

21 VI – Joanna Rapacka: Od mitu Kosowa do zamachu w Sarajewie

18 X – Kwiryna Handke: Bezradność czy ignorancja: potoczność (Aneks językoznawcy do rozważań filozofa)

15 XI – Elżbieta Sarnowska-Temeriusz: Barokowa poetyka cudowności
20 XII – Marek Świdziński: Polszczyzna pisana i mówiona – oczyma
składniowca

Komisja Kultury Słowa

- 11 I – Dyskusja panelowa: Typy błędów językowych
22 II – Zebranie sprawozdawczo-wyborcze
1 III – Zebranie dyskusyjne nt.: Język reklamy
29 III – Zebranie nt.: Zmiany we współczesnym języku polskim
10 V – H. Dalewska-Greń: Rzeczowniki osobowe rodzaju męskiego
a płeć (problemy referencji)
7 VI – Dyskusja nt. Suplementu do Słownika Języka Polskiego
25 X – Dyskusja nt.: Język polityki
13 XII – Spotkanie panelowe nt.: Co sądzymy o kulturze języka

Referaty i streszczenia

Janusz Siatkowski

WAWRZYNIEC PUTTKAMER – RODOWÓD I POCHODZENIE NAZWISKA

Wawrzyniec Puttkamer, rywal Mickiewicza, wywodzi się ze szlachty pomorskiej z ziemi bytowskiej i słupskiej. Jego przodkowie przez dłuższy czas mieli siedzibę w Wolinii/Wolnicy na płn.-zach. od Lęborka. Istnieją dowody, że mimo wczesnej germanizacji niektórzy przedstawiciele tej linii jeszcze w XVI w. znali język okolicznych Słowian (Słowińców). Na początku XVIII w. gałąź ta odziedziczyła po wymarłej linii kurlandzkiej Puttkamerów posiadłości na Żmudzi i Litwie. Bolcieniki, gdzie osiadł Wawrzyniec Puttkamer po ślubie z Marylą z Wereszczaków, były własnością już jego dziadka.

Nazwisko *Puttkamer* pochodzi od pol. wyrazu pospolitego *podkomorzy*. Stpol. *podkomorze*, *podkomorzy* „urzędnik dworski zarządzający majątkiem i dochodami panującego” znany był już ok. połowy XIII w. na całym obszarze pomorskim ulegając przekształceniom fonetycznym na *podkomor*, *potkomor*, *putkumar*, *putkumer*, *putkumir* itp., z częstym zastąpieniem obu polskich samogłosek *o* (w przedrostku i w rdzeniu) na *u*. Appellativum to przyjęło z czasem znaczenie „urzędnik ziemski sądzący sprawy graniczne”, które stopniowo przekształciło się w przydomek, a następnie w nazwisko.